

Bilag 5.

Ministeriet for offentlige Arbejder.

København, den 20. Februar 1932.

I Skrivelse af 10. ds. har det ærede Udvalg forespurgt, hvorpaa Staten grunder sit Monopol for Færgefart over Oddesund.

Man skal i den Anledning tillade sig at udtale følgende:

Spørgsmaalet om Statsbanernes Ret til at drive Færgefart over Oddesund opstod ved Thybanens Anlæg i 1883, idet den daværende Ejer af Oddesund Færgegaard, Fru Dorothea Krizan, i Henhold til et fra gammel Tid til Færgegaarden knyttet Privilegium paastod sig eneberettiget til saadan Færgefart.

Der blev da af Indenrigsministeriet anlagt Sag mod den nævnte Ejer med det Formaal at faa samme kendt uberettiget til som Ejer af Færgegaarden at modsætte sig, at andre driver Færgefart over Oddesund mod Betaling.

I den af Højesteret under 19. Marts 1883 afsagte Dom blev Indenrigsministeriets Paastand imidlertid ikke taget til Følge, og da Ejerens Eneret dermed var fastslaaet, blev Spørgsmaalet om Erstatning til Ejeren for Tab i Færgeindtægterne som Følge af Jernbane- og Dampfærgeanlægget forelagt den paagældende Ekspropriationskommission ved dennes Møde den 12. April 1883.

Kommissionen erkendte, „at Loven af 16. Juni 1879, hvorefter der for Statskassens Regning skal tilvejebringes en Dampskibsforbindelse over Oddesund, og denne Dampskibsforbindelse i alle Henseender bliver at betragte som Led i det jysk-fynske Statsbanenet, medførte Nødvendighed og Berettigelse til at ekspropriere den Fru Krizan tilkommende Eneret til Færgefart over Oddesund mellem Thyholm og Harsyssel, for saa vidt fornødent til Lovens Gennemførelse.“

Fru Krizans Erstatning for den saaledes eksproprierede Ret fastsattes af en Taksationskommission den 7. Juni s. A. til 65 000 Kr., „idet der ved Ansættelsen er taget Hensyn til, at det efter Kommissionens Skøn fremtidig vil være forbundet med Tab at drive Færgeriet efter hendes nuværende Forpligtelser.“

Den rent juridiske Ret til Færgefart over Oddesund tilkommer saaledes Ejeren af Færgegaarden saavel som Statsbanerne. Naar man alligevel i Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag omtaler Statsbanernes „faktiske Eneret“, sigtes hermed til den Omstændighed, at Statsbanerne faktisk er — og i ca. 50 Aar har været — ene om Færgedriften, hvorhos Statsbanerne som Ejer af Færgehavnene og betydelige Kystarealer paa begge Sider af Sundet med nogen Berettigelse maa kunne se bort fra Konkurrence fra privat Side.

J. Friis-Skotte.

Mertz,
B.ing.

Folketingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Tilvejebringelse af en fælles Vej- og Jernbanebro, dels over Storstrømmen m. v., dels over Oddesund.